

Septembertrender 2008

Hotell, möten och evenemang

S V E R I G E

ABBA-museet som skulle ha öppnat i juni nästa år får premiären uppskjuten på obestämd tid. Orsakerna uppges vara att projektet blivit mer komplicerat än beräknat och att renoveringen av byggnaden tar längre tid än väntat.

Sverige är med och tävlar i den prestigefyllda tävlingen World Travel Awards som i år hålls på Turks- och Caicosöarna i december. I kategorin Europe's Leading Conference Hotel är Grand Hôtel Stockholm och Hotel Gothia Towers nominerade och i klassen Europe's Leading Green Hotel finns Kolarbyn i Skinnskatteberg samt ishotellet i Jukkasjärvi.

Den 30/1 – 1/2 2009 går en ny **turistmässa av stapeln i Kista utanför Stockholm. Mässan kallas Semestra i Sverige** och kommer att fokusera på svenska utställare som vänder sig till privatresenärer.

EQT-ägda Scandic pekas ut som köpare av hotellkedjan Choice. EQT köpte i mars förra året Scandic-kedjan från Hilton för närmare åtta miljarder kronor. Riskkapitalbolaget sägs nu vilja köpa Choice och slå ihop kedjan med Scandic. Choice ägare, Petter Stordalen, är dock negativ till en försäljning och ser hellre en omvänd affär.

FuTure är namnet på TUR-mässans nya seminarium om framtidens turism. Seminariet hålls den 19 november i Stockholm med en rad branschprofiler på scen. Före detta statsminister Göran Persson medverkar liksom Lennart Ekdal.

Aspelin Ramm Fastigheter planerar att bygga ett hotell i centrala Borås. Idéskissen till kommunen visar ett 27-våningshotell med 150 rum ritat av Gert Wingårdh.

Stockholms kommun har sagt ja till en ny storarena i Globen-området. Arenan ska stå klar år 2012 och ha kapacitet för 30 000 åskådare. Kostnaden för projektet beräknas bli cirka två miljarder kronor. En tredjedel av pengarna ska staden få in genom försäljning av Söderstadion.

Statsledningskontoret ger ytterligare 500 000 kronor till Umeå Convention Bureau för att utveckla Umeå till att "år 2018 vara den bästa staden i norra Skandinavien för möten från 200 till 1 000 personer".

Hotel Arcadia på Östermalm har renoverats och döpts om till Elite Hotel Arcadia. Hotellet är nu fyrstjärnigt med 91 rum. Systerhotellet Elite Hotel Stockholm Plaza kommer år 2010 att få 57 nya dubbelrum efter köp av grannfastigheten.

Det blir allt tuffare i hotellbranschen med tanke på konjunkturen och ökad konkurrens. Beläggingsgraden ligger på 75 procent, lägre än för ett år sedan men ändå på en historiskt hög nivå. Bokningsläget för de stora hotellkedjorna fram till årsskiftet är sämre än i fjol och det gäller främst privatresenärer och individuella affärsresenärer.

INTERNATIONELLT

Baltikums största hotellkedja **Reval Hotel öppnade före sommaren ett nytt hotell i Riga vid namn Reval Hotel Elizabete**. Hotellet som är beläget i centrala Riga har special-designade rum, konferensmöjligheter, gym, bastu och trådlöst Internet.

Fler hotell riktar in sig mot en kvinnlig målgrupp. Grand Hôtel i Oslo har invigt en våning exklusivt för kvinnor likaså har Premier Hotel i New York gjort. Andra hotell väljer att vara 100 procent mansfria, bland annat Lady's First i Zürich, B&B i Florens, Artemesia i Berlin, Diva Espana i Malaga och Jacoby Cottage i Somerset.

På nystartade www.airbedandbreakfast.com kan **man hyra rum av lokalbefolkningen för en billig peng**. I nuläget finns tjänsten i 371 städer i 56 länder med störst utbud i USA.

Konkurrenskraft

SVERIGE

Det går bra för turismen i Lappland. Senaste statistiken från Statistiska Centralbyrån visar en ökning med fem procent i juni och en total ökning med sex procent de senaste tolv månaderna.

Vagabond Media, som ägs av Egmont Tidskrifter, har köpt den ledande resebranschtidningen Travel News. Säljare är Emma Publishing som även ger ut tidningen RES. Travel News flyttar till Vagabonds lokaler vid Skanstull och samtliga medarbetare följer med i affären.

De 100 största företagen i hotell- och restaurangbranschen hade i fjol ett guldår och 85 av företagen ökade sin omsättning. Den Totala tillväxten för företagen på topp 100-listan var drygt tio procent och vinstmarginalen drygt sex procent. Rockklubben Debaser ökade sin omsättning med 169 procent och även Strömma Turism & Sjöfart växte rejält.

Scandic redovisar en ökad lönsamhet under första halvåret 2008. Intäkterna ökade med elva procent till 383,2 miljoner euro och rörelseresultatet ökade med 22 procent till 55,8 miljoner euro. Under perioden har fyra nya hotell med sammanlagt 579 rum öppnat och fem nya hotellprojekt har påbörjats.

EU-kommissionens årliga rapport om läget i Europas regioner visar att **Stockholm hamnar i topp när det gäller BNP per invånare justerat för reell köpkraft**. Stockholm är på sjundeplats i köpkraftsligan och får därmed högst placering av de nordiska EU-länderna.

TTS, Travel & Tourism Scandinavia, heter en ny facktidning om affärsresor. Första numret utkommer den 20 november och bakom tidningen står Ulo Maasing som senast var chefredaktör för Res- & Trafikforum och Bengt Meder som är chefredaktör för Hit & Dit/Turism & Resor.

Resebranschtidningen Resflex och resetidningen Resenären - Senior Class återuppstår, nu hos förlaget La Prensa som bland annat även ger ut Affärsresenären, Kick Off och Ljuva Livet. Chefredaktör för nya Resflex är Erik Stenfors.

Restaurang och mat

S V E R I G E

Coop Forum satsar på ett uppdaterat restaurangkoncept med fokus på ekologisk matglädje. Första steget är en ekologisk restaurang i Borås som får nyckelhåls-certifiering.

Många lever ett stressigt liv och slits mellan karriär och familj. Detta bidrar till att **allt fler stockholmare beställer hemkörning av restaurangmat**, något som i USA är ett utbrett fenomen och trenden sprider sig snabbt internationellt.

Restaurangen Heaven 23 i Gothia Towers har Sveriges bredaste urval av österrikiska viner. Heaven 23 har tre heltidsanställda med band till Österrike, därför föll valet av land naturligt när utveckling av sortimentet diskuterades.

Victory Hotell i Gamla Stan, Stockholm , satsar på att få två stjärnor i Guide Michelin. För att kunna utveckla meny och matkoncept slutar man med lunchservering och förlorar därmed sin femte hotellstjärna. Detta då lunchservering är ett krav för femstjärniga hotell.

Landets lunchpriser varierar stort enligt en sammanställning av restaurangsjten Gastrogate. Vid Slussen i Stockholm ligger snittpriset på över 90 kronor, medan en lunch i Västra innerstaden i Malmö ligger på en femtiolapp.

I N T E R N A T I O N E L L T

Franska restauranger tappar gästantal och enligt branschorganisationen UMIH förlorade de mellan 10 och 30 procent av sin omsättning i sommar jämfört med motsvarande period i fjol. Framförallt är det regioner med inhemsk turism som tappar och det är fransmännens allt svagare köpkraft som är orsaken.

Norges tidigare världsstjärna i längdskidåkning Thomas Alsgaard öppnar restaurang i Oslo tillsammans med Bocuse d'Or-vinnaren Terje Ness. Restaurangen har Willi's Wine Bar i Paris som förebild och kommer att vara en bar med stort utbud av viner och enkel mat till rimliga priser.

Inspektörer från Michelin-guiden har setts på några av Hongkongs bättre hotell och restauranger under de senaste månaderna. **Det spekuleras nu i om Hongkong blir nästa asiatiska Guide Michelin stad.**

Världens dyraste hamburgare kostar 1 165 kronor och finns att köpa på Burger King på Gloucester Road i London. De magiska ingredienserna är bland annat japansk kobebiff och vit tryffel.

Undergroundrestauranger, där man bjuder in gäster till sitt hem via nätet, har blivit ett begrepp i USA. Trenden har spridit sig till såväl proffsiga kokboksredaktörer och vildsvinsjägare som glada matamatörer. Hälsovårdsinspektionen är inte lika lyrisk över fenomenet.

Resebyråer och researrangörer

S V E R I G E

Ticket hävdar att **Egypten och USA är heta resmål i vinter medan Thailand svalnat**. Arrangörerna har minskat sitt utbud och resenärerna blir allt mer priskänsliga. Även intresset för lågprisboende minskar.

Affärsresenärer drar ned på sitt resande inför den väntande lågkonjunkturen. I Norden är det främst Sverige och Finland som drabbas enligt affärsresebyrån HRG. Fler väljer en lägre hotellstandard, väljer bort längre resor och förlägger möten på en centralort.

Ving öppnar en direktcharterlinje mellan Luleås flygplats Kallax och Rhodos. Sträckan kommer att trafikeras från april till juni samt under hösten.

Succéfilmen Mama Mia har lockat många turister till den grekiska ögruppen Sporaderna, där många av filmens scener spelats in. Ving har haft en tioprocentig ökning till ögruppen i sommar, och tror på en ännu större ökning nästa år med tanke på filmens popularitet.

Orbis Resor förnyar och förstärker. Resebyrån är specialiserad på östra Europa med Polen, Tjeckien och Ungern som nav. Satsningar görs mot Baltikum, inte minst mot Litauen. Även Slovenien får en aktiv plattform. Ny styrelseledamot efter Mats Jonsson är Martin Ahlberg. Nästa år firas 35 år av verksamhet i Sverige, varav 33 på samma adress.

I vinter är det premiär för Apollos tjugo nya rundresor under namnet Discover by Apollo. Konceptet ska möta resenärers ökade behov av upplevelser i kombination med sol och bad. Destinationer som erbjuds är bland annat Kuba, Mexiko, Sydafrika, Indien och Jordanien.

Allt fler svenskar reser till Alperna med STS Alpresor. 23 procent fler reste med arrangören jämfört med tidigare säsong. Bokningarna under augusti och september har haft en 15-procentig ökning jämfört med i fjol, vilket tyder på att fler bokar sina skidresor tidigare.

VD:n för Unlimited Travel Group, Johan Schilow, är på väg att bli Sveriges nye rese-kung. På drygt ett år har företaget köpt upp fem konkurrenter och är nu landets största svenskägda researrangör.

Ving lanserar en mobilsajt där man kan bevaka utbudet av sista-minuten-resor via sin mobiltelefon. Sajten är en förenklad version av ving.se och tillgång finns även till väderprognoser och Vings bästa erbjudanden just nu.

Partyön Ibiza som fick en kortlivad comeback försvinner ur Apollos utbud för nästa sommar. Ibiza var en av Apollos nyheter inför den gångna sommaren, men efterfrågan har inte blivit tillräckligt stor.

Ving satsar på storsäljaren Mallorca nästa sommar och öppnar flera nya resmål på öns mindre orter, bland annat i bergsbyn Deia. Samtidigt görs justeringar i utbudet av tågcharter där slovenska Portoroz försvinner och österrikiska Zell am See tillkommer.

Nu lanseras välgörehetsresor i Sverige. Res & bygg är ett nytt begrepp där man kan åka till Nepal eller Kambodja och bygga hus tillsammans med den fattiga lokalbefolkningen. Begreppet har funnits i England i många år och tanken är att långresan ska bli en ny och annorlunda upplevelse.

Ving och Fritidsresor är inte främmande för en etisk märkning av sina resor.

Precis som den miljömärkning som researrangörerna börjat med på vissa hotell kan man hitta en certifiering för etiska resor, till exempel att lokalbefolkningen inte utnyttjas.

Turism

S V E R I G E

Idag avslutas kryssningssäsongen i Stockholm. Sammanlagt har **265 kryssningsfartyg med cirka 365 000 passagerare besökt huvudstaden i år, vilket är rekord.** I en internationell passagerarundersökning om mottagarservicen anses Stockholm ha Europas bästa och världens näst bästa mottagande.

Nokia och reseguideförlaget Lonely Planet har inlett ett samarbete där de erbjuder nedladdningsbara guider via mobiltelefoner. Med kartfunktionen Nokia Maps kommer kunder att kunna ladda ned guider från turistmål med information om sevärdheter, hotell och restauranger.

För spaintresserade resenärer finns nu en spablogg på www.spabanken.se, en sajt med upplevelser från över hundra besökta anläggningar jorden runt. Bakom spabanken står spaexperten och frilansjournalisten Heidi Rovén.

Att enbart slappa på semestern kan komma att bli en ny trend i framtiden, en motreaktion mot alla upplevelser och aktiviteter. Det finns också en chartergeneration som bara jagar häftigare och häftigare upplevelser och vill hitta det egna, unika.

Storälgen har nu fått bygglov och kommer att byggas 45 meter över marken med ett ben i Arvidsjaur och två ben i Skellefteå. Storälgen ska öka turismströmningen till Norra Norrland, mannen bakom projektet är Thorbjörn Holmlund.

VisitSweden ska ge resenärer tips på sin nya sajt www.visitsweden.com, genom att slumpvis välja in besökares o censurerade upplevelser och tankar om Sverige från sin community. Sedan i höstas har communityn lockat 200 000 besökare.

Sol- och badresor har blivit en självklar utgift för svenskar och **trots stundande lågkonjunktur prioriteras resandet.** Hos många resebolag är höstens resor redan slutsålda och hushållen planerar att ha ungefär samma semesterutgifter i år som 2007.

Efter flera års stark tillväxt ökar inte längre antalet utländska turistövernattningar i Sverige. Antalet turister från USA och Kina har minskat kraftigt vilket beror på en avmattning i världsekonomin och det höga bränslepriset, något som får långväga turister att hålla hårdare i plånboken.

I skånska Markaryd ska det byggas en **lyxig golfresort – för danskar.** Om fem år ska Lake Lagan golfresort vara färdigbyggd med en 18-hålsbana och 550 bostäder.

I Åre ökar antalet bostadsrätter till salu, mycket tack vare nyproduktioner som byggts i spekulationssyfte. I april fanns 116 bostadsrätter till salu att jämföra med 89 bostadsrätter i april 2007.

I N T E R N A T I O N E L L T

Storbritannien laddar för OS i London 2012 och spår ett lyft för hela sin turistnäring med ett tillskott på turistintäkterna på två miljoner pund. Nio miljoner biljetter ska säljas och flera stora investeringar görs, bland annat byggs en arena och flera hotell.

Transporter

S V E R I G E

En enkät gjord bland 15 miljoner resenärer världen över visar att **Singapore Airlines är årets bästa flygbolag** för tredje året i rad. Lufthansa anses bäst i Europa, Easyjet bästa lågprisbolag och Emirates har bästa underhållning ombord.

Flygbolaget Skyways har blivit av med tre stora uppdragsflygningar och tvingas dra in på piloter och kabinpersonal. Det är ännu oklart hur många som tvingas sluta och förhandlingar med fackförbund pågår.

Arlanda Express fortsätter med underhållning för resenärerna. Man har tidigare kunnat lyssna på kända röster som hälsar resenärerna välkomna via högtalare, nu går man vidare och berättar historier för resande som står på perrongen. Genom en speciell teknik hörs berättelserna endast från vissa platser och vinklar.

SJ har fått konkurrens på järnvägssträckan Stockholm-Oslo. Företaget Unions-expressen erbjuder nostalgi i rymliga 60-talsvagnar, fasta priser och restaurangvagn i stil med Orientexpressen.

En internationell flygplats planeras i Sälen och kan bli verklighet om tre år. Idag har Sälen en mindre flygplats som Skistar använder för taxifyg. En utbyggnad av flygplatsen har godkänts och ansökan lämnas in om ett halvår. Flygplatsens läge är mitt emellan Sälen och norska Trysil och ska få namnet Sälen-Trysil airport.

I N T E R N A T I O N E L L T

Flygbolaget Virgin Atlantic överväger att köpa Gatwick, Storbritanniens näst största flygplats. Virgin Atlantics chef Richard Branson vill tillsammans med en partner bjuda 23 miljarder kronor för flygplatsen.

Europas största järnvägsbolag Deutsche Bahn är på väg mot börsen och det blir den största nyemissionen i Tyskland sedan 2000, och även en av de mest kontroversiella. Med i privatiseringen följer Schenker med 3 800 anställda i Sverige.

Sterling har beslutat att lägga ned ett flertal flyglinjer på grund av krisen i flygbranschen. Bland annat försvinner hela vinterprogrammet Stockholm-Milano ur tidtabellen och planer finns på att ta bort linjen mellan Göteborg-Köpenhamn.

Tallink Grupp har för andra året i rad utsetts till Estlands bästa företag. Bakom utmärkelsen står den estniska industri- och handelskammaren och arbetsgivarföreningen. Tallink har även utsetts till landets mest konkurrenskraftiga turistföretag.

Risken för flygbolagskonkurser är stor och under våren gick amerikanska lågprisoperatören Frontier, Hongkongbaserade flygbolaget Oasis och Aloha Airlines omkull. **Flygbranschens organisation IATA räknar med ett underskott i branschen på cirka 36 miljarder kronor i år.**

Norwegian flyger i vinter direkt till Gran Canaria från Stockholm. Rutten trafikeras två gånger i veckan. Gran Canaria saknar idag en direktlinje med reguljärflyg från Sverige.

Finnairs viner får än en gång toppbetyg, nu hos resetidningen American Global Traveller Magazines "Wines on the Wing 2008". 35 vinexperter testade 28 internationella flygbolags vinlistor i Business Class. Finnair hade bland annat den bästa champagnen och det bästa vita vinet.

Stella Lines, www.stellalines.com, har öppnat en **ny kryssningslinje mellan Helsingfors och St. Petersburg**. M/S Julia avgår varannan dag från Helsingfors och ger passagerarna en heldag i St. Petersburg

Turkish Airlines redovisar en miljardvinst för halvåret höga bränslekostnader. Omsättningen har ökat med 37 procent och vinsten med 219 procent. Navet Istanbul, dit man nu flyger tio gånger i veckan, ökar i popularitet i alla målgrupper.

Klimat och miljö

S V E R I G E

Viking Line har visioner för framtida fartyg som kan komma att utrustas med segel och solfångare för minskad bränsleförbrukning. Motorerna ska drivas på miljövänligare bränsle och bli mer effektiva. Nya generationen fartyg för Sverige-Finlandstrafiken ska kännetecknas av miljötänkande.

I N T E R N A T I O N E L L T

En ny Europabarometer som EU har publicerat visar att nära **hälften av 30 000 tillfrågade européer i 27 länder säger att de inte har tillräcklig information om orsaker och konsekvenser till klimatförändringen.** Bristen på information bidrar till att många väljer att inte själva agera.

Danska Kirsten Brøchner ville att hennes hotellkedja i Köpenhamn skulle bli miljövänligare och tog bort luftkonditioneringen. **Idag är hotellen de första växthusgasneutrala i världen.** Brøchner Hotels ingår i hotellgruppen Worldhotels som är en boknings- och marknadsföringskedja med 500 oberoende hotell över hela världen.

Turismkalendern 2008

September

- 24 **SKÅL Göteborg / Pressnatta Bok & Bibliotek** – Göteborg. www.skal-sweden.org
- 24 **Vårdskapsinspiratör seminarium** - Göteborg. www.vardskapet.se
- 24-25 **Konfex & Events** – Köpenhamn. www.easyfairs.com/konfexdanmark
- 25 **SKÅL Sthlm / Lunch med Dag Tveterås/Ticket Affärsresor**– Sthlm. www.skal-sweden.org
- 25-26 **HSMAI Konferens** – Oslo. www.hsmmai.no
- 27 **World Tourism Day/UNWTO** – Peru. www.unwto.org/wtd
- 29 **Tourism Ireland Roadshow** – Köpenhamn. rpetersen@tourismireland.com
- 30 **Tourism Ireland Roadshow** – Oslo. rpetersen@tourismireland.com
- 30 **HandelskammarExpo** – Stockholm. www.chamber.se

Oktober

- 1 **Tourism Ireland Roadshow** – Helsingfors. rpetersen@tourismireland.com
- 2 **Tourism Ireland Roadshow** – Stockholm. rpetersen@tourismireland.com
- 2 **SKÅL Helsingfors / Lunch** – Helsingfors. www.skal.org
- 1-2 **Eventdagarna** – Göteborg. www.eventdagarna.se
- 1-3 **CIC/ITTFA** – S:t Peterburg. www.ittfa.org
- 3 **Konstens Natt** – Finlandsinstitutet, Stockholm. www.finlandsinstitutet.se
- 3 **SKÅL Malmö / Lunch** – Malmö. www.skal-sweden.org
- 3 **Scandinavian Workshop** – Tokyo.
- 4 **Jorden Runt** – Stockholm. www.jordenrunt.nu
- 2 **Mötesbörsen** – Göteborg. www.hsmmai.no
- 6 **KunskapsKalaset** – Stockholm. www.eventakademin.com
- 6-9 **World Tourism Investment Summit** – Sydkorea. www.worldtourismsummit.com
- 7 **European Day of Tourism** – Bryssel. entr-tourism@ec.europa.eu
- 7-9 **IT&CMA+CWT** – Bangkok. www.itcma.com
- 12-17 **69th SKÅL World Congress** – Taipei. www.skal.org
- 13 **Kunskapsdagarna** – Upplands Väsby. www.kunskapsdagarna.nu
- 14 **Culinary Olympics** – Erfurt, Tyskland. www.kocklandslaget.se.
- 14-19 **AEHT Congress** – Kuressaare, Estland. www.aehtkuressaare.eu
- 15 **BTC Konferens** – Åbo. www.balticsea.com
- 15 **International Hotel Conference 2008** – Rom. www.ihconference.com
- 15-16 **Seminarium Mötesplats Upplevelseindustrin** – Piteå. www.upplevpitea.nu
- 15-17 **Persontrafikmässan** – Göteborg. www.persontrafik.se
- 16 **Tjänstehandelsdagen** – Stockholm. www.chamber.se
- 16-21 **Busworld** – Kortrijk, Belgien. www.busworld.org
- 17 **Måltidsgalan** – Grythyttan. www.maltidsgalan.se
- 21 **Turistbyrådagen FörTur** – Arlanda. www.turism.se
- 21 **SKÅL Göteborg / Studiebesök** – Göteborg. www.skal-sweden.org
- 21 **Travel World** – Stockholm. www.travelworld.nu
- 21-25 **Adventure Travel World Summit** - Hurtigruten. www.adventuretravelworldsummit.com
- 22 **Destinationsutveckling FörTur** – Arlanda. www.turism.se
- 22 **Kunskapsdagarna** – Stockholm. www.kunskapsdagarna.nu
- 22 **Haaga-Helia Web-seminarium**, Helsingfors. www.haaga-helia.fi
- 22-24 **ITB ASIA** – Singapore. www.sme-itb-asia.com
- 23 **SKÅL Stockholm / Lunch** – Stockholm. www.skal-sweden.org
- 23 **Rese- och Turistgalan** – Stockholm. www.rts.se
- 23 **ANTOR Press/workshops lunch** – Stockholm. www.antor.nu
- 23 **Tendensdagen** – www.svemarknad.se
- 24-26 **TTG Incontri/ITTFA** – Rimini. www.ttgincontri.it
- 30–2.11 **Philoxenia/ITTFA** – Thessaloniki. www.philoxenia.travel

N o v e m b e r

- 1 **SKÅL Åbo / 35-årsjubileum** – Åbo. www.skal.org
 2-7 **EUHOFA Congress** – Mexico City. www.euhofa.org
 3 **Restauranggalan** – Grand Hôtel Stockholm. www.restauranggalan.se
 4-6 **MADI Travel Market** – Prag. www.madi.cz
 6 **ANTOR Trade Workshop** – Stockholm. www.antor.nu
 6 **Paketeringskurs FörTur** – Stockholm. www.turism.se
 6 **SKÅL Helsingfors / Lunch** – Helsingfors. www.skal.org
 7 **SKÅL Malmö / Lunch** – Malmö. www.skal-sweden.org
 7-8 **Tillgängliga resmål** – Stockholm. www.access-sweden.se
 9-14 **Disneyseminarium** – Florida. www.sipsi.se
 10-13 **World Travel Market/ITFA** – London. www.wtmlondon.com
 10 **Turistorganisationsträff FörTur** – Stockholm. www.turism.se
 11-13 **Kompetensmässan** – Stockholm. www.kompetensmassan.se
 13 **Flyg med Framtid** – Stockholms Universitet. www.svensktflyg.se
 18 **Pandox Hotellmarknadsdag** – Stockholm. www.pandox.se
 19 **FuTure** – Stockholm. www.tur.se
 19 **Nordic Workshop Africa** – Stockholm. www.tourismafrica.nl
 19-21 **9th International Forum on Tourism Statistics** – Paris. alain.dupeyras@oecd.org
 20 **HSMAI Mötesbörser** – Göteborg. www.hsmaj.org
 21 **SKÅL Stockholm / Jullunch** – Stockholm. www.skal-sweden.org
 26 **Kompetensmässan** – Göteborg. www.kompetensmassan.se
 27-30 **ITS-** Athen. www.its-athens.gr

D e c e m b e r

- 2-4 **EIBTM** – Barcelona. www.eibtm.com
 4 **SKÅL Helsingfors / Lunch**. www.skal.org
 5 **SKÅL Malmö / Lunch** – Malmö. www.skal-sweden.org
 10-11 **Brussel Travel Fair** – Bryssel. www.btexpo.com

Turismkalendern 2009

J a n u a r i

- 8-11 **Reiseliv** – Oslo. www.messe.no/no/nv/prosjekt/reiseliv
 13-18 **Vakantiebeurs** – Nederländerna. www.vakantiebeurs.nl
 15-18 **Matka** – Helsingfors. www.finnexpo.fi
 15-18 **Ferien Messe** – Wien. www.ferien-messe.at
 16 **SKÅL Helsingfors / Galakväll, La Nuit Touristique** – Helsingfors. www.skal.org
 17-25 **CMT** – Stuttgart. www.messe-stuttgart.de/cms
 22-25 **Tourism & Leisure** – Ljubljana. www.en.gr-sejem.si
 22-25 **Holiday World Show** – Dublin. www.holidayworldshow.com
 23-25 **Ferie** – Köpenhamn. www.ferie08.dk
 24 **Reise Zeit** – Hannover. www.hekmanngmbh.de
 24-28 **Bocuse d'Or** – Lyon. www.bocusedor.com
 28-1/2 **FITUR** – Madrid. www.fitur.ifema.es
 30-1/2 **Semestra i Sverige** – Kistamässan. www.kistamassan.com/events/semisverige09

F e b r u a r i

- 4-5 **Easyfairs Fastfood & Cafe** – Stockholm. www.easyfairs.com
 4-8 **Reisen** - Hamburg. www.hamurg-messe.de
 5 **Turistriksdag** – Stockholm. www.svenskturism.se
 5-8 **Holiday World** – Prag. www.gtp.gr/HolidayWorld-Prague
 6-8 **Baltour** – Riga. www.bt1.lv
 12-15 **EMITT** – Istanbul. www.emittistanbul.com
 13-15 **TourEst** – Tallinn. www.tourest.eu
 19-22 **BIT** – Milano. www.bit.fieramilanoexpocts.it
 24-26 **Confex** - London. www.international-confex.com
 26-1/3 **IFT** – Belgrad. www.ift-belgrade.com
 26-1/3 **Travel/Utazás** – Budapest. www.utazas.hungexpo.hu

FIN-S Marknad & Kommunikation

M a r s

11-15 **ITB** – Berlin. www.itb-berlin.com

19-22 **TUR** – Göteborg. www.tur.se

19-22 **MITT** – Moskva. www.mitt.ru/en

25-27 **IUTT** – Kiev

27-30 **TTR** – Bukarest. www.targuldeturism.ro

A p r i l

9-12 **Tourism Moldova** – Chisinau. <http://en.tourism.moldexpo.md>

24 **SHR 100 år** – Stockholm. www.shr.se

M a j

7-11 **Crotour** – Zagreb. www.zv.hr/sajmovi/147

17-20 **Interfood / EkoNord / Wine & Spirits** – Göteborg. www.interfood.se

25-27 **IMEX** – Frankfurt. www.imex-frankfurt.com

29-31 **Skärgårdsmässan** – Stockholm. www.skargardsmassan.se

Vill du tipsa om något evenemang? Skicka ett mail till info@fin-s.a.se